

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 11ης Μαΐου 2023*

«Προδικαστική παραπομπή – Κράτος δικαίου – Ανεξαρτησία της δικαιοσύνης – Άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ – Απόφαση 2006/928/ΕΚ – Ανεξαρτησία των δικαστών – Πειθαρχική διαδικασία – Δικαστική Επιθεώρηση – Προϊστάμενος επιθεωρητής που έχει εξουσίες θέσπισης ρυθμίσεων, επιλογής, αξιολόγησης, διορισμού και πειθαρχικής έρευνας»

Στην υπόθεση C-817/21,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Curtea de Apel București (εφετείο Βουκουρεστίου, Ρουμανία) με απόφαση της 10ης Δεκεμβρίου 2021, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 21 Δεκεμβρίου 2021, στο πλαίσιο της δίκης

R.I.

κατά

Inspectia Judiciară,

N.L.,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Arabadjiev, πρόεδρο τμήματος, L. Bay Larsen (εισηγητή), Αντιπρόεδρο του Δικαστηρίου, P. G. Xuereb, T. von Danwitz και I. Ziemele, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. M. Collins

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η R.I., εκπροσωπούμενη από την I. Roșca,
- η Inspectia Judiciară, εκπροσωπούμενη από τον L. Netejoru,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ρουμανική.

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την K. Herrmann και από τους I. Rogalski και P. Van Nuffel,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 26ης Ιανουαρίου 2023,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 2 και του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, καθώς και της απόφασης 2006/928/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού για τη συνεργασία και τον έλεγχο της προόδου στη Ρουμανία όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών στόχων αναφοράς στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς (ΕΕ 2006, L 354, σ. 56).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, της R.I. και, αφετέρου, της Inspectia Judiciară (Δικαστικής Επιθεώρησης, Ρουμανία) και του N.L. με αντικείμενο τις αποφάσεις της Δικαστικής Επιθεώρησης περί περάτωσης της διαδικασίας σχετικά με αναφορά που υπέβαλε η R.I. κατά του N.L. και περί απορρίψεως της διοικητικής ένστασης που ασκήθηκε κατά της απόφασης για περάτωση της διαδικασίας.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Το άρθρο 1 της απόφασης 2006/928 προβλέπει τα εξής:

«Η Ρουμανία θα υποβάλλει, έως 31 Μαρτίου κάθε έτους, και για πρώτη φορά έως τις 31 Μαρτίου 2007, έκθεση στην [Ευρωπαϊκή] Επιτροπή σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτευχθεί σε σχέση με την εκπλήρωση του κάθε στόχου αναφοράς που προβλέπεται στο παράρτημα.

Η Επιτροπή δύναται, ανά πάσα στιγμή, να παράσχει τεχνική βοήθεια μέσω διαφόρων δραστηριοτήτων ή να συγκεντρώσει και να ανταλλάξει πληροφορίες σχετικά με τους στόχους αναφοράς. Επίσης, η Επιτροπή δύναται, ανά πάσα στιγμή, να διοργανώσει αποστολές εμπειρογνομόνων στη Ρουμανία για το σκοπό αυτό. Οι ρουμανικές αρχές παρέχουν την αναγκαία υποστήριξη για το σκοπό αυτό.»

Το ρουμανικό δίκαιο

- 4 Το άρθρο 44, παράγραφος 6, του Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii (νόμου 317/2004 περί του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου), της 1ης Ιουλίου 2004 (*Monitorul Oficial al României*, μέρος I, αριθ. 827 της 13ης Σεπτεμβρίου 2005), όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε (στο εξής: νόμος 317/2004, όπως τροποποιήθηκε), ορίζει τα εξής:

«Για να κινηθεί η πειθαρχική διαδικασία είναι υποχρεωτική η διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας από τη Δικαστική Επιθεώρηση».

5 Το άρθρο 45, παράγραφος 4, του εν λόγω νόμου ορίζει τα εξής:

«Εάν οι προκαταρκτικές έρευνες δείξουν ότι δεν υπάρχουν στοιχεία πειθαρχικού παραπτώματος, δεν πραγματοποιούνται περαιτέρω ενέργειες σχετικά με την αναφορά και το αποτέλεσμα κοινοποιείται απευθείας στο πρόσωπο που υπέβαλε την αναφορά και στο πρόσωπο το οποίο αφορά η αναφορά. Η απόφαση περάτωσης της διαδικασίας υπόκειται σε επικύρωση από τον προϊστάμενο επιθεωρητή. Η απόφαση μπορεί να ακυρωθεί μόνο μία φορά από τον προϊστάμενο επιθεωρητή, ο οποίος με έγγραφη και αιτιολογημένη απόφαση μπορεί να διατάξει συμπληρωματικές έρευνες.»

6 Το άρθρο 45¹, παράγραφος 1, του νόμου αυτού έχει ως εξής:

«Το πρόσωπο που υπέβαλε την αναφορά μπορεί να υποβάλει ένσταση στον προϊστάμενο επιθεωρητή κατά της απόφασης περάτωσης της διαδικασίας που μνημονεύεται στο άρθρο 45, παράγραφος 4, εντός 15 ημερών από την κοινοποίηση της εν λόγω απόφασης. Η ένσταση εξετάζεται εντός είκοσι ημερών από την ημερομηνία πρωτοκόλλησής της από τη Δικαστική Επιθεώρηση.»

7 Το άρθρο 47, παράγραφος 7, του ίδιου νόμου διευκρινίζει τα εξής:

«Η πειθαρχική διαδικασία μπορεί να ασκηθεί εντός τριάντα ημερών από την ολοκλήρωση της πειθαρχικής έρευνας, το αργότερο όμως δύο έτη από την ημερομηνία τελέσεως της πράξεως.»

8 Το άρθρο 65, παράγραφοι 2 έως 4, του νόμου 317/2004, όπως τροποποιήθηκε, ορίζει τα εξής:

«2. Η Δικαστική Επιθεώρηση διευθύνεται από προϊστάμενο επιθεωρητή-δικαστή, ο οποίος διορίζεται κατόπιν διαγωνισμού που διοργανώνεται από το Consiliul Superior al Magistraturii [(Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο, Ρουμανία)], και ο οποίος επικουρείται από αναπληρωτή προϊστάμενο επιθεωρητή-εισαγγελέα, που διορίζεται από τον προϊστάμενο επιθεωρητή.

3. Η Δικαστική Επιθεώρηση ενεργεί σύμφωνα με την αρχή της λειτουργικής ανεξαρτησίας έναντι του Ανωτάτου Δικαστικού Συμβουλίου, των δικαστηρίων, των εισαγγελικών αρχών που συνδέονται με αυτά και των λοιπών δημόσιων αρχών, ασκώντας τις αρμοδιότητες της ανάλυσης, έρευνας και εποπτείας σε συγκεκριμένους τομείς δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τον νόμο και για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με αυτόν.

4. Οι κανόνες που διέπουν τη διενέργεια των εργασιών επιθεώρησης εγκρίνονται από τον προϊστάμενο επιθεωρητή με κανονιστική πράξη.»

9 Το άρθρο 66, παράγραφος 3, του εν λόγω νόμου προβλέπει τα εξής:

«Η οργάνωση και λειτουργία της Δικαστικής Επιθεώρησης και η οργανωτική δομή και τα καθήκοντα των τμημάτων της καθορίζονται με κανονιστική πράξη που εγκρίνεται με διάταξη του προϊσταμένου επιθεωρητή [...]».

10 Το άρθρο 69, παράγραφοι 1 και 4, του εν λόγω νόμου ορίζει τα εξής:

«1. Ο προϊστάμενος επιθεωρητής έχει τα ακόλουθα κύρια καθήκοντα:

- a) διορίζει, μεταξύ των δικαστικών επιθεωρητών, τη διευθυντική ομάδα –τον αναπληρωτή προϊστάμενο επιθεωρητή και τους προϊσταμένους των διευθύνσεων– βάσει διαδικασίας που περιλαμβάνει την αξιολόγηση των σχεδίων διαχείρισης ειδικά για κάθε θέση, με τέτοιο τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η διοικητική συνοχή, η επαγγελματική επάρκεια και η αποτελεσματική επικοινωνία. Η θητεία τους λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία του προϊσταμένου επιθεωρητή:
 - a¹) ασκεί τα καθήκοντα της διοίκησης και οργάνωσης της δραστηριότητας της Δικαστικής Επιθεώρησης·
 - a²) λαμβάνει μέτρα για τον συντονισμό των εργασιών των λοιπών μελών του προσωπικού της Δικαστικής Επιθεώρησης πέραν των δικαστικών επιθεωρητών·

[...]

- g) διορίζει, σύμφωνα με τον νόμο, τους δικαστικούς επιθεωρητές και τις λοιπές κατηγορίες του προσωπικού της Δικαστικής Επιθεώρησης και διατάσσει την τροποποίηση, αναστολή και λύση των εργασιακών ή υπηρεσιακών τους σχέσεων·
- h) καθορίζει τα επιμέρους καθήκοντα και τις εργασίες του προσωπικού που βρίσκεται υπό την εποπτεία του, εγκρίνοντας τις περιγραφές καθηκόντων των θέσεων εργασίας τους·
- i) διενεργεί, σύμφωνα με τον νόμο, αξιολογήσεις του προσωπικού που βρίσκεται υπό την εποπτεία του.

[...]

4. Ο αναπληρωτής προϊστάμενος επιθεωρητής ενεργεί αυτεπαγγέλτως ως αντικαταστάτης του προϊσταμένου επιθεωρητή, επικουρεί τον τελευταίο στον έλεγχο και την έκδοση γνωμοδοτήσεων επί των πράξεων και αποφάσεων που εκδίδονται από τους δικαστικούς επιθεωρητές και εκτελεί όλα τα άλλα καθήκοντα που καθορίζονται από τον προϊστάμενο επιθεωρητή».

11 Το άρθρο 71, παράγραφος 2, του ίδιου νόμου ορίζει τα εξής:

«Οι διατάξεις που αφορούν τις ποινές, τα πειθαρχικά παραπτώματα και τις πειθαρχικές διαδικασίες ισχύουν *mutatis mutandis* για τους δικαστικούς επιθεωρητές».

Η κύρια δίκη και το προδικαστικό ερώτημα

- 12 Η R.I. είναι διάδικος σε διάφορες ποινικές διαδικασίες ενώπιον ρουμανικών δικαστηρίων. Η R.I. υπέβαλε διάφορες πειθαρχικές αναφορές ενώπιον της Δικαστικής Επιθεώρησης κατά δικαστών και εισαγγελέων των δικαστηρίων αυτών.
- 13 Επί των αναφορών αυτών εκδόθηκαν διάφορες αποφάσεις της Δικαστικής Επιθεώρησης περί περατώσεως της διαδικασίας. Η R.I. προσέβαλε ενώπιον του Curtea de Apel București (εφετείου Βουκουρεστίου, Ρουμανία) μία από τις αποφάσεις αυτές, την από 2 Ιουλίου 2018, την οποία είχε επικυρώσει ο N.L. ως προϊστάμενος επιθεωρητής.

- 14 Με απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2019, το ως άνω δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση αυτή. Το Înalta Curte de Casație și Justiție (Ανώτατο Ακυρωτικό Δικαστήριο, Ρουμανία) απέρριψε, με απόφαση της 29ης Σεπτεμβρίου 2020, την αίτηση αναίρεσεως που άσκησε η Δικαστική Επιθεώρηση κατά της αποφάσεως του Curtea de Apel București (εφετείου Βουκουρεστίου, Ρουμανία).
- 15 Κατόπιν της δικαστικής αυτής διαδικασίας, η Δικαστική Επιθεώρηση εξέδωσε, στις 11 Μαρτίου 2021, νέα απόφαση περί περατώσεως της διαδικασίας σχετικά με την επίμαχη πειθαρχική αναφορά. Στις 31 Μαΐου 2021, ο N.L. απέρριψε τη διοικητική ένσταση που άσκησε η R.I. κατά της αποφάσεως αυτής. Η τελευταία άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της ως άνω αποφάσεως του N.L.
- 16 Στις 29 Νοεμβρίου 2019, η R.I., με υπόμνημα που απηύθυνε στο Ministerului Justitiei (Υπουργείο Δικαιοσύνης, Ρουμανία), διαμαρτυρήθηκε για την προσβολή των συνταγματικών δικαιωμάτων της και κατήγγειλε τη δράση μιας «ομάδας» προσώπων, συμπεριλαμβανομένου του N.L., τα οποία φέρεται ότι συνέβαλαν στην προσβολή των συνταγματικών δικαιωμάτων της και στις εις βάρος της ποινικές έρευνες. Με το υπόμνημα αυτό, η R.I. υποστήριξε, μεταξύ άλλων, ότι ο N.L. είχε επιδιώξει να αποκρύψει τις καταχρήσεις και τις παρανομίες ορισμένων δικαστικών λειτουργών.
- 17 Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, θεωρώντας εαυτό αναρμόδιο να εξετάσει την εν λόγω αναφορά, την παρέπεμψε στη Δικαστική Επιθεώρηση. Επιπλέον, με αναφορά που υπέβαλε στη Δικαστική Επιθεώρηση στις 16 Φεβρουαρίου 2021, η R.I. προέβαλε μία ακόμη αιτίαση κατά του N.L.
- 18 Στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του οργάνου αυτού, η R.I. αποσαφήνισε τις αιτιάσεις της υποστηρίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι δεν είχε διενεργηθεί πραγματική πειθαρχική έρευνα, ότι η απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2019 δεν είχε εκτελεστεί και ότι η εξέταση των ενστάσεων της είχε εκ προθέσεως καθυστερήσει προκειμένου να εκπνεύσει η προθεσμία παραγραφής.
- 19 Η διαδικασία επί της αναφοράς κατά του N.L. περατώθηκε στις 17 Μαρτίου 2021 με απόφαση δικαστικού επιθεωρητή ορισθέντος κατ' εφαρμογήν γενικών κανόνων που είχε θεσπίσει ο προϊστάμενος επιθεωρητής. Η διοικητική ένσταση που υπέβαλε η R.I. κατά της αποφάσεως αυτής απορρίφθηκε στις 11 Μαΐου 2021 με απόφαση του αναπληρωτή προϊσταμένου επιθεωρητή.
- 20 Στις 31 Μαΐου 2021, η R.I. άσκησε, ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, προσφυγή με αίτημα, μεταξύ άλλων, την ακύρωση των αποφάσεων της 17ης Μαρτίου και της 11ης Μαΐου 2021, καθώς και την καταβολή αποζημίωσης για τη ζημία που υπέστη από τις ως άνω αποφάσεις.
- 21 Προς στήριξη της προσφυγής της, η R.I. επικαλέστηκε, μεταξύ άλλων, διάφορες παρατυπίες σχετικά με τις εξουσίες του προϊσταμένου επιθεωρητή όσον αφορά την επιλογή των δικαστικών επιθεωρητών, τον διορισμό του αναπληρωτή προϊσταμένου επιθεωρητή και τη θέσπιση των κανόνων οργάνωσης της Δικαστικής Επιθεώρησης, καθώς και τη μη ύπαρξη επαρκών εγγυήσεων κατά της έλλειψης αμεροληψίας των προσώπων που είναι επιφορτισμένα με τη διερεύνηση αναφοράς κατά του προϊσταμένου επιθεωρητή. Η R.I. θεωρεί ότι το δίκαιο της Ένωσης αντιτίθεται στη συγκέντρωση εξουσιών στο πρόσωπο του προϊσταμένου επιθεωρητή, λόγω της οποίας εμποδίζεται η άσκηση πειθαρχικών διώξεων κατά των δικαστών ή κατά του προϊσταμένου επιθεωρητή.

- 22 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η R.I. επικαλέσθηκε την απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, *Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ.* (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393), πλην όμως η απόφαση αυτή αφορά μόνον την πράξη διορισμού του προϊστάμενου επιθεωρητή, η οποία εξετάστηκε υπό το πρίσμα του κινδύνου κίνησης πειθαρχικής έρευνας κατά των δικαστών. Εν προκειμένω, η R.I. προβάλλει, αντιθέτως, την αδυναμία άσκησης πειθαρχικής δίωξης λόγω του τρόπου οργάνωσης και λειτουργίας της Δικαστικής Επιθεώρησης.
- 23 Το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει, συναφώς, ότι η Δικαστική Επιθεώρηση μεταρρυθμίστηκε το 2012 προκειμένου να ενισχυθεί η επιχειρησιακή ανεξαρτησία της έναντι του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση προς την απόφαση 2006/928. Πλείονες ρυθμίσεις σχετικές με την οργάνωση και λειτουργία της Δικαστικής Επιθεώρησης όσον αφορά, μεταξύ άλλων, τη δομή της, τα καθήκοντα του προσωπικού, τη διαδικασία χειρισμού των αναφορών, τον διορισμό δικαστικών επιθεωρητών ή προσώπων που κατέχουν διευθυντικές θέσεις, απορρέουν από κανόνες που θέσπισε ο προϊστάμενος επιθεωρητής κατ' εφαρμογήν των κανονιστικών εξουσιών που του έχει απονεμίσει η ρουμανική νομοθεσία. Βάσει των στοιχείων αυτών, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται, ειδικότερα, ως προς την αξιοπιστία του συστήματος εγγυήσεων της ρουμανικής νομοθεσίας όσον αφορά τον έλεγχο των πράξεων του προϊστάμενου επιθεωρητή.
- 24 Υπό τις συνθήκες αυτές, το *Curtea de Apel București* (εφετείο Βουκουρεστίου) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Έχουν το άρθρο 2 και το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, [ΣΕΕ], η απόφαση 2006/928 [...], καθώς και οι εγγυήσεις περί ανεξαρτησίας και αμεροληψίας που επιβάλλονται από το δίκαιο της Ένωσης την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία παρέχει στον προϊστάμενο επιθεωρητή της Δικαστικής Επιθεώρησης τη δυνατότητα να εκδίδει κανονιστικές διοικητικές πράξεις (με τυπική ισχύ κατώτερη εκείνης του νόμου) ή/και ατομικές διοικητικές πράξεις με τις οποίες αποφασίζει αυτόνομα την οργάνωση του θεσμικού πλαισίου το οποίο διέπει τη Δικαστική Επιθεώρηση όσον αφορά την επιλογή των δικαστικών επιθεωρητών και την αξιολόγηση της δραστηριότητάς τους, τη διενέργεια των εργασιών επιθεώρησης και τον διορισμό του αναπληρωτή προϊστάμενου επιθεωρητή, ενώ, βάσει του οργανικού νόμου, τα πρόσωπα αυτά είναι τα μόνα που μπορούν να διενεργούν, να εγκρίνουν ή να ακυρώνουν πράξεις πειθαρχικής έρευνας εις βάρος του προϊστάμενου επιθεωρητή;»

Επί του αιτήματος εφαρμογής της ταχείας διαδικασίας

- 25 Το αιτούν δικαστήριο ζήτησε την εκδίκαση της υπό κρίση αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως με την ταχεία προδικαστική διαδικασία του άρθρου 105 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου.
- 26 Προς στήριξη του αιτήματός του, το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, αφενός, ότι η R.I. προέβαλε την υπερβολική διάρκεια των πειθαρχικών διαδικασιών και ότι, ως εκ τούτου, είναι σημαντικό η διάρκεια της διαδικασίας προδικαστικής παραπομπής να μην αποτελέσει αιτία αβεβαιότητας όσον αφορά την αποτελεσματικότητα της προσφυγής της. Το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει, αφετέρου, ότι το υποβληθέν ερώτημα αφορά ένα σημαντικό νομικό ζήτημα, στο μέτρο που αφορά την οργάνωση και τη λειτουργία ενός οργάνου Δικαστικής Επιθεώρησης.

- 27 Το άρθρο 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας ορίζει ότι, κατόπιν αιτήματος του αιτούντος δικαστηρίου ή, σε εξαιρετική περίπτωση, αυτεπαγγέλτως, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου μπορεί, όταν η φύση της υποθέσεως απαιτεί να αποφανθεί το Δικαστήριο το συντομότερο δυνατόν, αφού ακούσει τον εισηγητή δικαστή και τον γενικό εισαγγελέα, να αποφασίσει την υπαγωγή της προδικαστικής παραπομπής σε ταχεία διαδικασία, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του Κανονισμού Διαδικασίας.
- 28 Εν προκειμένω, με απόφαση της 1ης Φεβρουαρίου 2022, ο Πρόεδρος του Δικαστηρίου αποφάσισε, αφού άκουσε τον εισηγητή δικαστή και τον γενικό εισαγγελέα, να μην κάνει δεκτό το αίτημα που διαλαμβάνεται στη σκέψη 25 της παρούσας αποφάσεως.
- 29 Πράγματι, όσον αφορά, πρώτον, τον κίνδυνο να παραταθεί υπέρμετρα η διάρκεια της διαδικασίας της κύριας δίκης λόγω της διαδικασίας προδικαστικής αποφάσεως, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι το απλό συμφέρον των ιδιωτών, θεμιτό ασφαλώς, να προσδιοριστεί το συντομότερο δυνατόν η έκταση των δικαιωμάτων που αντλούν από το δίκαιο της Ένωσης δεν μπορεί να τεκμηριώσει την ύπαρξη εξαιρετικής περιστάσεως, κατά την έννοια του άρθρου 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας (απόφαση της 11ης Νοεμβρίου 2021, Energieversorgungszentrum Dresden-Wilschdorf, C-938/19, EU:C:2021:908, σκέψη 43 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 30 Επιπλέον, ακόμη και αν υποθεθεί ότι το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι πρέπει να εκδικάσει ταχέως την υπόθεση της κύριας δίκης λόγω του αντικειμένου της, το γεγονός ότι το αιτούν δικαστήριο οφείλει να εφαρμόσει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διασφάλιση της ταχείας διευθετήσεως της υποθέσεως της κύριας δίκης δεν αρκεί αφ' εαυτού για να δικαιολογηθεί η προσφυγή σε ταχεία διαδικασία κατ' εφαρμογήν του άρθρου 105, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας (απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2021, TOTO και Vianini Lavori, C-581/20, EU:C:2021:808, σκέψη 29 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 31 Όσον αφορά, δεύτερον, το γεγονός ότι το υποβληθέν ερώτημα αφορά την οργάνωση και τη λειτουργία οργάνου δικαστικής επιθεώρησης, υπενθυμίζεται ότι η εφαρμογή της ταχείας διαδικασίας προδικαστικής παραπομπής δεν εξαρτάται από τη φύση της διαφοράς της κύριας δίκης αυτής καθεαυτήν, αλλά από τις εξαιρετικές περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης, από τις οποίες πρέπει να στοιχειοθετείται ότι η έκδοση απόφασης επί των ερωτημάτων αυτών είναι εξαιρετικά επείγουσα (απόφαση της 31ης Ιανουαρίου 2023, Puig Gordi κ.λπ., C-158/21, EU:C:2023:57, σκέψη 27 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 32 Ειδικότερα, το γεγονός ότι η υπόθεση αφορά σημαντική πτυχή της οργάνωσης των δικαστηρίων του οικείου κράτους μέλους δεν αποτελεί, αυτό καθεαυτό, λόγο ο οποίος αποδεικνύει επείγουσα κατάσταση, η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να δικαιολογηθεί η εκδίκαση με την ταχεία διαδικασία (πρβλ. αποφάσεις της 20ής Απριλίου 2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, σκέψη 22, και της 21ης Δεκεμβρίου 2021, Randstad Italia, C-497/20, EU:C:2021:1037, σκέψη 39).

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

Επί του παραδεκτού

- 33 Η Δικαστική Επιθεώρηση υποστηρίζει ότι η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως είναι अपαράδεκτη.

- 34 Αφενός, ενώ τα εθνικά δικαστήρια είναι τα μόνα αρμόδια να εκτιμούν τη νομιμότητα της διαδικασίας εκδόσεως ατομικών διοικητικών πράξεων, η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δεν αφορά την ερμηνεία διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, αλλά την ερμηνεία του νόμου 317/2004, όπως τροποποιήθηκε. Αφετέρου, οι εφαρμοστέες στη διαφορά της κύριας δίκης ρουμανικές διατάξεις είναι συμβατές με τους κανόνες του δικαίου της Ένωσης και, ως εκ τούτου, ουδόλως μπορεί να θιγεί η ανεξαρτησία των δικαστών στη διαφορά αυτή.
- 35 Συναφώς, μολονότι είναι αληθές ότι το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο, στο πλαίσιο διαδικασίας εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, να ερμηνεύει το εσωτερικό δίκαιο κράτους μέλους (πρβλ. απόφαση της 26ης Ιανουαρίου 2021, Hessischer Rundfunk, C-422/19 και C-423/19, EU:C:2021:63, σκέψη 31), εντούτοις, από τη διατύπωση του υποβληθέντος ερωτήματος προκύπτει σαφώς ότι αυτό δεν αφορά την ερμηνεία του ρουμανικού δικαίου, αλλά την ερμηνεία διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, δηλαδή του άρθρου 2 και του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, καθώς και της απόφασης 2006/928.
- 36 Επιπλέον, μολονότι η Δικαστική Επιθεώρηση υποστηρίζει ότι κανονιστική ρύθμιση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη είναι συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης, η αντίρρηση αυτή είναι σχετική με το περιεχόμενο των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης τις οποίες αφορά το υποβληθέν ερώτημα και, ως εκ τούτου, με την ερμηνεία των διατάξεων αυτών. Επομένως, μια τέτοια αντίρρηση, η οποία αφορά την ουσία του ερωτήματος, δεν μπορεί, ως εκ της φύσεώς της, να έχει ως αποτέλεσμα το απαράδεκτο του ερωτήματος (πρβλ. απόφαση της 20ής Απριλίου 2021, Repubblica, C-896/19, EU:C:2021:311, σκέψη 33).
- 37 Επομένως, το υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα είναι παραδεκτό.

Επί της ουσίας

- 38 Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 2 και το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, καθώς και η απόφαση 2006/928 έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία απονέμει στον διευθυντή οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή ερευνών και την άσκηση πειθαρχικής δίωξης κατά των δικαστών και των εισαγγελέων εξουσία έκδοσης κανονιστικών και ατομικών πράξεων που αφορούν, μεταξύ άλλων, την οργάνωση του οργάνου αυτού, την επιλογή των υπαλλήλων του, την αξιολόγησή τους, την εκτέλεση των εργασιών τους ή ακόμη τον διορισμό αναπληρωτή διευθυντή, ενώ οι εν λόγω υπάλληλοι και ο αναπληρωτής διευθυντής είναι αποκλειστικώς αρμόδιοι για τη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας κατά του διευθυντή.
- 39 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 19 ΣΕΕ, το οποίο συγκεκριμενοποιεί την αξία του κράτους δικαίου που μνημονεύεται στο άρθρο 2 ΣΕΕ, αναθέτει στα εθνικά δικαστήρια και στο Δικαστήριο την υποχρέωση να εγγυώνται την πλήρη εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης στο σύνολο των κρατών μελών, καθώς και την ένδικη προστασία των δικαιωμάτων που αντλούν οι πολίτες από το δίκαιο αυτό [αποφάσεις της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 188, και της 22ας Φεβρουαρίου 2022, RS (Αποτέλεσμα των αποφάσεων συνταγματικού δικαστηρίου), C-430/21, EU:C:2022:99, σκέψη 37].
- 40 Η ίδια η ύπαρξη αποτελεσματικού δικαστικού ελέγχου προς διασφάλιση της τήρησης των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την ύπαρξη κράτους δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό, και όπως προβλέπει το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, τα κράτη μέλη οφείλουν να προβλέπουν ένα σύστημα μέσω ένδικης προστασίας και διαδικασιών

το οποίο να διασφαλίζει στους πολίτες τον σεβασμό του δικαιώματός τους σε αποτελεσματική δικαστική προστασία στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης. Η μνημονευόμενη στο άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των δικαιωμάτων που αντλούν οι πολίτες από το δίκαιο της Ένωσης συνιστά γενική αρχή του δικαίου της Ένωσης η οποία απορρέει από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και έχει κατοχυρωθεί με τα άρθρα 6 και 13 της Ευρωπαϊκής σύμβασης για την Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, η οποία υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 και, σήμερα πλέον, με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Χάρτης) (απόφαση της 21ης Δεκεμβρίου 2021, Euro Box Promotion κ.λπ., C-357/19, C-379/19, C-547/19, C-811/19 και C-840/19, EU:C:2021:1034, σκέψη 219 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 41 Επομένως, κάθε κράτος μέλος οφείλει να διασφαλίζει ότι τα όργανα τα οποία εντάσσονται, ως «δικαστήρια», υπό την έννοια του δικαίου της Ένωσης, στο εθνικό του σύστημα ενδίκων βοηθημάτων στους τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης πληρούν τις απαιτήσεις περί αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας [αποφάσεις της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 191, και της 22ας Φεβρουαρίου 2022, RS (Αποτέλεσμα των αποφάσεων συνταγματικού δικαστηρίου), C-430/21, EU:C:2022:99, σκέψη 40].
- 42 Όσον αφορά τη δυνατότητα εφαρμογής του άρθρου 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ σε περίπτωση όπως αυτή της κύριας δίκης, υπενθυμίζεται ότι η διάταξη αυτή αφορά τους «τομείς που διέπονται από το δίκαιο της Ένωσης», ανεξαρτήτως της περιπτώσεως στην οποία τα κράτη μέλη εφαρμόζουν το δίκαιο αυτό, κατά την έννοια του άρθρου 51, παράγραφος 1, του Χάρτη (πρβλ. απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 192 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 43 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι εθνική ρύθμιση εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής της αποφάσεως 2006/928 πρέπει να τηρεί τις απαιτήσεις που απορρέουν από το δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα από το άρθρο 2 και το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ [πρβλ. απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2022, RS (Αποτελέσματα των αποφάσεων συνταγματικού δικαστηρίου), C-430/21, EU:C:2022:99, σκέψη 57 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 44 Τούτο ισχύει, ειδικότερα, στην περίπτωση ρυθμίσεως που διέπει την οργάνωση και τη λειτουργία οργάνου το οποίο, όπως η Δικαστική Επιθεώρηση, είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή των ερευνών και την άσκηση πειθαρχικής δίωξης κατά του συνόλου των Ρουμάνων δικαστών και, επομένως, κατά των δικαστών γενικής δικαιοδοσίας που καλούνται να αποφανθούν επί ζητημάτων σχετικών με την εφαρμογή ή την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης (πρβλ. απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψεις 182, 185 και 193).
- 45 Εξάλλου, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα δικαιοδοτικά όργανα τα οποία καλούνται να αποφανθούν επί ζητημάτων σχετικών με την εφαρμογή ή με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης είναι σε θέση να εγγυηθούν την αποτελεσματική δικαστική προστασία που απαιτεί η διάταξη αυτή, η διαφύλαξη της ανεξαρτησίας τους έχει πρωταρχική σημασία, όπως επιβεβαιώνεται και από το άρθρο 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη, το οποίο ανάγει την πρόσβαση σε «ανεξάρτητο» δικαστήριο σε μια από τις απαιτήσεις που συνδέονται με το θεμελιώδες

δικαίωμα πραγματικής προσφυγής (απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 194 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

- 46 Η απαίτηση περί ανεξαρτησίας των δικαστηρίων, η οποία απορρέει από το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, έχει δύο πτυχές. Η πρώτη πτυχή, η εξωτερική, προϋποθέτει ότι το σχετικό όργανο ασκεί τα καθήκοντά του με πλήρη αυτονομία, χωρίς να τελεί σε οποιαδήποτε ιεραρχική σχέση ή σχέση υπαγωγής προς οποιονδήποτε και χωρίς να λαμβάνει εντολές ή οδηγίες οποιασδήποτε προελεύσεως, και ότι, ως εκ τούτου, προστατεύεται από εξωτερικές παρεμβάσεις ή πιέσεις οι οποίες θα μπορούσαν να θίξουν την ανεξάρτητη κρίση των μελών του και να επηρεάσουν τις αποφάσεις τους. Η δεύτερη πτυχή, εσωτερικής φύσεως, αντιστοιχεί στην έννοια της αμεροληψίας και αποσκοπεί στην τήρηση ίσων αποστάσεων ως προς τους διαδίκους και τα συμφέροντα εκάστου εξ αυτών σε σχέση με το αντικείμενο της διαφοράς. Η πτυχή αυτή επιτάσσει την τήρηση αντικειμενικότητας και την απουσία κάθε άλλου συμφέροντος από τη λύση της διαφοράς πέραν της αυστηρής εφαρμογής του κανόνα δικαίου [πρβλ. απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2022, RS (Αποτελέσματα των αποφάσεων συνταγματικού δικαστηρίου), C-430/21, EU:C:2022:99, σκέψη 41 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία].
- 47 Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, οι εγγυήσεις ανεξαρτησίας και αμεροληψίας, οι οποίες απαιτούνται βάσει του δικαίου της Ένωσης, προϋποθέτουν την ύπαρξη κανόνων που να μην αφήνουν περιθώριο για καμία εύλογη αμφιβολία των πολιτών ως προς τη θωράκιση του επίμαχου οργάνου απέναντι σε εξωτερικούς παράγοντες και ως προς την ουδετερότητά του έναντι των αντιπαρατιθέμενων συμφερόντων [αποφάσεις της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 196, και της 22ας Φεβρουαρίου 2022, RS (Αποτέλεσμα των αποφάσεων συνταγματικού δικαστηρίου), C-430/21, EU:C:2022:99, σκέψη 82].
- 48 Όσον αφορά, πιο συγκεκριμένα, τους κανόνες που διέπουν το πειθαρχικό καθεστώς, η απαίτηση ανεξαρτησίας επιβάλλει, κατά πάγια νομολογία, να περιβάλλεται το καθεστώς αυτό τις αναγκαίες εγγυήσεις, ώστε να αποφεύγεται κάθε ενδεχόμενο χρήσης του ως συστήματος πολιτικού ελέγχου του περιεχομένου των δικαστικών αποφάσεων. Συναφώς, η θέσπιση κανόνων οι οποίοι ορίζουν, μεταξύ άλλων, ποιες συμπεριφορές συνιστούν πειθαρχικά αδικήματα και ποιες κυρώσεις εφαρμόζονται συγκεκριμένα επ' αυτών, οι οποίοι προβλέπουν την παρέμβαση ανεξάρτητου οργάνου βάσει διαδικασίας που εγγυάται πλήρως τα κατοχυρωμένα στα άρθρα 47 και 48 του Χάρτη δικαιώματα, ιδίως δε τα δικαιώματα άμυνας, και οι οποίοι καθιερώνουν τη δυνατότητα προσβολής των αποφάσεων των πειθαρχικών οργάνων ενώπιον των δικαστηρίων, αποτελεί σύνολο ουσιωδών εγγυήσεων για τη διαφύλαξη της ανεξαρτησίας της δικαστικής εξουσίας (απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor Din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 198 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 49 Επιπλέον, δεδομένου ότι αυτή καθεαυτή η πιθανότητα κίνησης πειθαρχικής έρευνας μπορεί να ασκήσει πίεση στους δικαστές, είναι ζωτικής σημασίας το αρμόδιο για τη διενέργεια των ερευνών και για την άσκηση πειθαρχικής δίωξης όργανο να ενεργεί, κατά την εκτέλεση της αποστολής του, με αντικειμενικότητα και αμεροληψία και να προφυλάσσεται, για τον λόγο αυτό, από οποιαδήποτε εξωτερική επιρροή [πρβλ. αποφάσεις της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 199, και της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς δικαστών), C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψη 82].

- 50 Ως εκ τούτου, και δεδομένου ότι τα πρόσωπα που κατέχουν τις διευθυντικές θέσεις σε ένα τέτοιο όργανο μπορούν να έχουν καθοριστική επιρροή στη δραστηριότητά του, οι κανόνες οι οποίοι διέπουν τη διαδικασία διορισμού στις θέσεις αυτές πρέπει να έχουν διαμορφωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να μην είναι δυνατόν να εγείρουν καμία εύλογη αμφιβολία στους πολίτες όσον αφορά τη χρήση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων του εν λόγω οργάνου ως μέσου άσκησης πιέσεων στο έργο των δικαστών ή ως μέσου πολιτικού ελέγχου του έργου τους (απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, *Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ.*, C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 200).
- 51 Η απαίτηση αυτή ισχύει όχι μόνο για τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία διορισμού σε διευθυντικές θέσεις εντός οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή των ερευνών και την άσκηση πειθαρχικής δίωξης, αλλά επίσης, ευρύτερα, για το σύνολο των κανόνων που διέπουν την οργάνωση και τη λειτουργία του οργάνου αυτού.
- 52 Πράγματι, οι τελευταίοι αυτοί κανόνες μπορούν, γενικώς, να επηρεάσουν άμεσα την πρακτική του εν λόγω οργάνου και, επομένως, να αποτρέψουν ή, αντιθέτως, να ευνοήσουν την άσκηση πειθαρχικών διαδικασιών που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την άσκηση πιέσεων στους δικαστές ή την εξασφάλιση του πολιτικού ελέγχου του έργου τους.
- 53 Συναφώς, η συγκέντρωση, στην κατοχή του διευθυντή ενός τέτοιου οργάνου, εξουσιών που του παρέχουν τη δυνατότητα να ρυθμίζει την οργάνωση και τη λειτουργία του οργάνου αυτού, καθώς και να λαμβάνει ατομικές αποφάσεις σχετικά με τη σταδιοδρομία των υπαλλήλων του και τις υποθέσεις που αυτοί εξετάζουν, είναι ικανή να εξασφαλίσει στον διευθυντή αποτελεσματικό έλεγχο επί του συνόλου των πράξεων του εν λόγω οργάνου, καθόσον ο διευθυντής μπορεί όχι μόνο να επηρεάσει την επιλογή των υπαλλήλων του ίδιου οργάνου, συμπεριλαμβανομένων των διευθυντικών μελών του, αλλά και την εξέλιξη της σταδιοδρομίας τους καθώς και την κατεύθυνση και το περιεχόμενο των συγκεκριμένων αποφάσεων που λαμβάνουν οι εν λόγω υπάλληλοι στο πλαίσιο πειθαρχικών διαδικασιών κατά δικαστών.
- 54 Η ύπαρξη τέτοιου ελέγχου δεν μπορεί, εντούτοις, να θεωρηθεί, αυτή καθεαυτήν, ασυμβίβαστη προς το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ.
- 55 Πράγματι, μολονότι ο αποτελεσματικός έλεγχος του διευθυντή ενός οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή των ερευνών και την άσκηση πειθαρχικής δίωξης επί του συνόλου των ενεργειών του οργάνου αυτού μπορεί να ευνοήσει την αποτελεσματικότητα και την ομοιομορφία των πρακτικών του εν λόγω οργάνου, μια τέτοια συγκέντρωση εξουσιών μόνον στα χέρια του διευθυντή δεν μπορεί, αυτή καθεαυτήν, να θίξει τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας και αμεροληψίας, στο μέτρο που οι υπάλληλοι οργάνου, όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη, δεν καλούνται να επιλύουν διαφορές ως δικαστές, αλλά να διεξάγουν έρευνες και να κινούν πειθαρχικές δίωξεις, οπότε δεν πρέπει κατ' ανάγκην να πληρούν όλες τις απαιτήσεις περί ανεξαρτησίας και αμεροληψίας που ισχύουν για τους δικαστές.
- 56 Εντούτοις, η συγκέντρωση σημαντικών εξουσιών στα χέρια του διευθυντή ενός οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή των ερευνών και την άσκηση πειθαρχικής δίωξης μπορεί, στο μέτρο που του παρέχει στην πράξη ευρεία ευχέρεια κατά την κίνηση πειθαρχικών διαδικασιών κατά των δικαστών, να διευκολύνει τη χρήση του πειθαρχικού καθεστώτος των δικαστών από τον εν λόγω διευθυντή για να επηρεάζει το έργο τους.

- 57 Επομένως, ρύθμιση που παρέχει στον διευθυντή του οργάνου εξουσίες όπως αυτές που απονέμει η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση στον προϊστάμενο επιθεωρητή θα μπορούσε να δημιουργήσει στους πολίτες εύλογη αμφιβολία όσον αφορά τη χρήση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων του εν λόγω οργάνου ως μέσου άσκησης πιέσεων στο έργο των δικαστών ή ως μέσου πολιτικού ελέγχου του έργου τους.
- 58 Σε τελική ανάλυση, το αιτούν δικαστήριο είναι εκείνο που θα κληθεί να αποφανθεί επί του ζητήματος αυτού, αφού προβεί στις αναγκαίες προς τούτο εκτιμήσεις. Συγκεκριμένα, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 267 ΣΛΕΕ δεν παρέχει στο Δικαστήριο αρμοδιότητα να εφαρμόζει τους κανόνες του δικαίου της Ένωσης σε συγκεκριμένες περιπτώσεις, αλλά μόνο να αποφαινεται επί της ερμηνείας των Συνθηκών και των πράξεων των θεσμικών οργάνων της Ένωσης. Πάντως, κατά πάγια νομολογία, το Δικαστήριο δύναται, στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας την οποία καθιερώνει το άρθρο 267 ΣΛΕΕ και βάσει των στοιχείων της δικογραφίας, να παράσχει στο εθνικό δικαστήριο τα στοιχεία ερμηνείας του δικαίου της Ένωσης που θα του ήταν χρήσιμα κατά την εκτίμηση των αποτελεσμάτων των διαφόρων διατάξεων του δικαίου αυτού (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, *Asociația «Forumul Judecătorilor din România»* κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 201 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).
- 59 Συναφώς, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει να εκτιμήσει την επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση αυτή καθεαυτήν και εντός του εθνικού νομικού και πραγματικού πλαισίου της. Πράγματι, πολλά στοιχεία που εντάσσονται στο πλαίσιο αυτό και προκύπτουν από την απόφαση περί παραπομπής και από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο ενδέχεται να είναι λυσιτελή για την εξέταση στην οποία πρέπει να προβεί το αιτούν δικαστήριο.
- 60 Πρώτον, έχουν ιδιαίτερη σημασία οι εγγυήσεις που ενδεχομένως προβλέπει η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης ρύθμιση, προκειμένου να αποτραπεί ή να παύσει η κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους του διευθυντή οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή των ερευνών και την άσκηση πειθαρχικής διώξεως ή ακόμη και η ενδεχόμενη απουσία τέτοιων εγγυήσεων.
- 61 Το αιτούν δικαστήριο διευκρινίζει ότι, κατ' εφαρμογήν της ρύθμισης αυτής, πειθαρχική διαδικασία με σκοπό την πάταξη των καταχρήσεων στις οποίες προέβη ο προϊστάμενος επιθεωρητής μπορεί να κινηθεί μόνον από επιθεωρητή του οποίου η σταδιοδρομία εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τις αποφάσεις του προϊσταμένου επιθεωρητή και ο οποίος πρέπει κατ' ανάγκην να ενεργεί στο πλαίσιο της οργανωτικής δομής που αυτός καθορίζει.
- 62 Επιπλέον, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι οι αποφάσεις σχετικά με τον προϊστάμενο επιθεωρητή μπορούν να αναθεωρηθούν από τον αναπληρωτή προϊστάμενο επιθεωρητή, ο οποίος ορίστηκε από τον προϊστάμενο επιθεωρητή και του οποίου η θητεία λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία του προϊσταμένου επιθεωρητή.
- 63 Ένα τέτοιο πειθαρχικό καθεστώς φαίνεται, υπό την επιφύλαξη των εξακριβώσεων στις οποίες πρέπει να προβεί το αιτούν δικαστήριο, ότι μπορεί να εμποδίσει, στην πράξη, την αποτελεσματική άσκηση πειθαρχικής διώξεως κατά του προϊσταμένου επιθεωρητή, ακόμη και αν υποβληθούν σε βάρος του σοβαρά τεκμηριωμένες καταγγελίες.

- 64 Βεβαίως, όπως προκύπτει από την επίμαχη στην κύρια δίκη διαδικασία, η απόφαση περάτωσης της διαδικασίας με αντικείμενο αναφορά κατά του προϊσταμένου επιθεωρητή μπορεί να προσβληθεί με προσφυγή δυνάμενη να καταλήξει, ενδεχομένως, στην ακύρωση της απόφασης περάτωσης και στην έκδοση διαταγών για τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να χειριστεί την αναφορά η Δικαστική Επιθεώρηση.
- 65 Εναπόκειται, ωστόσο, στο αιτούν δικαστήριο να εκτιμήσει κατά πόσον οι εξουσίες που διαθέτουν συναφώς τα ρουμανικά δικαστήρια μπορούν να καταστήσουν δυνατή την αποτελεσματική άσκηση πειθαρχικών διαδικασιών κατά του προϊσταμένου επιθεωρητή, καθώς και την αποτελεσματική και αμερόληπτη εξέταση των αναφορών σε βάρος του. Για την εκτίμηση αυτή, το αιτούν δικαστήριο πρέπει, μεταξύ άλλων, να λάβει υπόψη την εξάρτηση, από τον προϊστάμενο επιθεωρητή, του επιθεωρητή που θα επιληφθεί εκ νέου της υπόθεσης κατόπιν της ακύρωσης απόφασης περί περατώσεως της διαδικασίας και τον ενδεχόμενο κίνδυνο εκπνοής της προθεσμίας παραγραφής η οποία μπορεί να εμποδίσει την άσκηση πειθαρχικής δίωξης.
- 66 Σε περίπτωση που το δικαστήριο αυτό καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι πράξεις του προϊσταμένου επιθεωρητή δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο πραγματικού και αποτελεσματικού ελέγχου στο πλαίσιο της επίμαχης στην κύρια δίκη ρύθμισης, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η ρύθμιση αυτή δεν έχει διαμορφωθεί κατά τρόπον ώστε να μην μπορεί να δημιουργήσει στους πολίτες καμία εύλογη αμφιβολία όσον αφορά τη χρήση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων της Δικαστικής Επιθεώρησης ως μέσου άσκησης πιέσεων στο έργο των δικαστών ή ως μέσου πολιτικού ελέγχου του έργου τους [βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2019, Α. Κ. κ.λπ. (Ανεξαρτησία του πειθαρχικού τμήματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου), C-585/18, C-624/18 και C-625/18, EU:C:2019:982, σκέψη 142, της 2ας Μαρτίου 2021, Α.Β. κ.λπ. (Διορισμός δικαστών στο Ανώτατο Δικαστήριο – Προσφυγές), C-824/18, EU:C:2021:153, σκέψη 129, καθώς και της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 205].
- 67 Όσον αφορά, δεύτερον, το εθνικό νομικό και πραγματικό πλαίσιο που πρέπει να ληφθεί υπόψη, από την απόφαση περί παραπομπής καθώς και από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο προκύπτουν τρία στοιχεία που ενδέχεται να είναι λυσιτελή για την εξέταση στην οποία πρέπει να προβεί το αιτούν δικαστήριο.
- 68 Κατ' αρχάς, υπό την επιφύλαξη των εξακριβώσεων στις οποίες θα πρέπει να προβεί το αιτούν δικαστήριο, προκύπτει ότι οι εξουσίες του προϊσταμένου επιθεωρητή ενισχύθηκαν στο γενικότερο πλαίσιο μεταρρυθμίσεων της οργάνωσης της ρουμανικής δικαστικής εξουσίας που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των εγγυήσεων ανεξαρτησίας και αμεροληψίας των Ρουμάνων δικαστών [βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 2ας Μαρτίου 2021, Α.Β. κ.λπ. (Διορισμός δικαστών στο Ανώτατο Δικαστήριο – Προσφυγές), C-824/18, EU:C:2021:153, σκέψεις 133 έως 135, και της 15ης Ιουλίου 2021, Επιτροπή κατά Πολωνίας (Πειθαρχικό καθεστώς των δικαστών), C-791/19, EU:C:2021:596, σκέψεις 106 και 108].
- 69 Εν συνεχεία, οι συγκεκριμένοι τρόποι διορισμού του προϊσταμένου επιθεωρητή ενδέχεται να έχουν κάποια σημασία, αν υποδηλώνουν ότι ο προϊστάμενος επιθεωρητής συνδέεται στενά με την εκτελεστική ή τη νομοθετική εξουσία, πράγμα το οποίο φαίνεται, εκ πρώτης όψεως, ότι ισχύει εν προκειμένω.

- 70 Τέλος, πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η συγκεκριμένη πρακτική που ακολούθησε ο προϊστάμενος επιθεωρητής κατά την άσκηση των εξουσιών του [βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 19ης Νοεμβρίου 2019, Α. Κ. κ.λπ. (Ανεξαρτησία του πειθαρχικού τμήματος του Ανωτάτου Δικαστηρίου), C-585/18, C-624/18 και C-625/18, EU:C:2019:982, σκέψη 144, και της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 219].
- 71 Εν προκειμένω, η Επιτροπή παραθέτει παραδείγματα από τα οποία μπορεί να συναχθεί ότι οι εξουσίες αυτές χρησιμοποιήθηκαν επανειλημμένως για σκοπούς πολιτικού ελέγχου του δικαστικού έργου, ορισμένα δε από τα παραδείγματα αυτά περιλαμβάνονται στις εκθέσεις της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, της 22ας Οκτωβρίου 2019 και της 8ης Ιουνίου 2021, σχετικά με την πρόοδο της Ρουμανίας στο πλαίσιο του μηχανισμού συνεργασίας και ελέγχου [COM(2019) 499 final, σ. 7 και 8, και COM(2021) 370, σ. 18], τις οποίες οι ρουμανικές αρχές οφείλουν να λαμβάνουν δεόντως υπόψη, βάσει της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας που κατοχυρώνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ, για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται με την απόφαση 2006/928 (πρβλ. απόφαση της 18ης Μαΐου 2021, Asociația «Forumul Judecătorilor din România» κ.λπ., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 και C-397/19, EU:C:2021:393, σκέψη 178).
- 72 Υπό την επιφύλαξη των εξακριβώσεων στις οποίες οφείλει να προβεί το αιτούν δικαστήριο, προκύπτει, επομένως, ότι τα στοιχεία του εθνικού νομικού και πραγματικού πλαισίου που περιήλθαν σε γνώση του Δικαστηρίου μάλλον ενισχύουν, παρά αναιρούν, ενδεχόμενη διαπίστωση ότι η επίμαχη στην κύρια δίκη ρύθμιση δεν έχει διαμορφωθεί με τέτοιον τρόπο ώστε να μην είναι δυνατόν να εγείρει καμία εύλογη αμφιβολία όσον αφορά τη χρήση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων της Δικαστικής Επιθεώρησης ως μέσου άσκησης πιέσεων στο έργο των δικαστών ή ως μέσου πολιτικού ελέγχου του έργου τους.
- 73 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 2 και το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, σε συνδυασμό με την απόφαση 2006/928, έχουν την έννοια ότι αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία
- απονέμει στον διευθυντή οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή ερευνών και την άσκηση πειθαρχικής δίωξης κατά των δικαστών και των εισαγγελέων την εξουσία έκδοσης κανονιστικών και ατομικών πράξεων που αφορούν, μεταξύ άλλων, την οργάνωση του οργάνου αυτού, την επιλογή των υπαλλήλων του, την αξιολόγησή τους, την εκτέλεση των εργασιών τους ή ακόμη τον διορισμό αναπληρωτή διευθυντή,
 - ενώ, πρώτον, οι υπάλληλοι και ο αναπληρωτής διευθυντής είναι οι μόνοι αρμόδιοι για τη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας κατά του διευθυντή, δεύτερον, η σταδιοδρομία τους εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τις αποφάσεις του διευθυντή και, τέλος, η θητεία του αναπληρωτή διευθυντή λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία του διευθυντή,
- όταν η ρύθμιση αυτή δεν έχει διαμορφωθεί κατά τρόπο ώστε να μην μπορεί να δημιουργήσει στους πολίτες καμία εύλογη αμφιβολία όσον αφορά τη χρήση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων του οργάνου αυτού ως μέσου άσκησης πιέσεων στο έργο των δικαστών και των εισαγγελέων ή ως μέσου πολιτικού ελέγχου του έργου τους.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 74 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπíπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 2 και το άρθρο 19, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, ΣΕΕ, σε συνδυασμό με την απόφαση 2006/928/ΕΚ της Επιτροπής, της 13ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση μηχανισμού για τη συνεργασία και τον έλεγχο της προόδου στη Ρουμανία όσον αφορά την επίτευξη των ειδικών στόχων αναφοράς στους τομείς της δικαστικής μεταρρύθμισης και της καταπολέμησης της διαφθοράς,

έχουν την έννοια ότι:

αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία

- απονέμει στον διευθυντή οργάνου που είναι αρμόδιο για τη διεξαγωγή ερευνών και την άσκηση πειθαρχικής δίωξης κατά των δικαστών και των εισαγγελέων την εξουσία έκδοσης κανονιστικών και ατομικών πράξεων που αφορούν, μεταξύ άλλων, την οργάνωση του οργάνου αυτού, την επιλογή των υπαλλήλων του, την αξιολόγησή τους, την εκτέλεση των εργασιών τους ή ακόμη τον διορισμό αναπληρωτή διευθυντή,**
- ενώ, πρώτον, οι υπάλληλοι και ο αναπληρωτής διευθυντής είναι οι μόνοι αρμόδιοι για τη διεξαγωγή πειθαρχικής έρευνας κατά του διευθυντή, δεύτερον, η σταδιοδρομία τους εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, από τις αποφάσεις του διευθυντή και, τέλος, η θητεία του αναπληρωτή διευθυντή λήγει ταυτόχρονα με τη θητεία του διευθυντή,**

όταν η ρύθμιση αυτή δεν έχει διαμορφωθεί κατά τρόπο ώστε να μην μπορεί να δημιουργήσει στους πολίτες καμία εύλογη αμφιβολία όσον αφορά τη χρήση των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων του οργάνου αυτού ως μέσου άσκησης πιέσεων στο έργο των δικαστών και των εισαγγελέων ή ως μέσου πολιτικού ελέγχου του έργου τους.

(υπογραφές)